

– kada – godina rođenja, smrti, nastanka djela ili povijesno razdoblje.

Rezultati pretraživanja grupirani su prema tipu objekta: tekst, slika, video ili zvuk. Također se nude različite mogućnosti sužavanja rezultata, odnosno pretraživanja unutar dobivenih rezultata. Svaki objekt kvalitetno je opisan metapodacima, navode se podaci o davaljelu objekta, odnosno autorskim pravima te se nudi poveznica prema mrežnom mjestu digitaliziranog objekta.

Republika Hrvatska nije izravno uključena u projekt iako je pozvana kao partner, prvi izvan zemalja Europske unije. Naime, *Ministarstvo kulture Republike Hrvatske* nositelj je projekta digitalizacije baštinske građe *Hrvatska kulturna baština*. Uskoro se očekuje da se i ta digitalizirana zbirka nađe na portalu *Europeana*. Osim Ministarstva kulture još se nekoliko institucija može pohvaliti projektima digitalizacije naše kulturne baštine. Svakako treba istaknuti *Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu* i njezin projekt *Digitalizirana baština*.

No već sada *Europeana* sadržava nekoliko digitaliziranih objekata važnih (ne

i karakterističnih) za hrvatsku kulturnu baštinu. Moguće je npr. pronaći Misal po zakonu rimskog dvora iz 1483. godine (slika 2). Riječ je o građi koja je dostupna u nekim zbirkama drugih članica *Europeane*.

Svakako posjetite ovaj portal, nudi golemo bogatstvo. Nadajmo se da će i hrvatska kulturna baština i hrvatska povijest u skoroj budućnosti naći svoje mjesto unutar ovoga iznimnog projekta.

SLIKA 2 - Misal po zakonu rimskog dvora

Obilježavanje Svjetskog dana norma

Priredila: Gordana BARIĆ

Dana 14. listopada 2009. obilježen je još jedan *Svjetski dan norma* (e. *World Standard Day*), koji je tradicionalno u cijelome svijetu popraćen odabranim sloganom i porukom koju svojim članicama upućuju čelnici međunarodnih organizacija za norme *ISO*, *IEC* i *ITU*. Stoga i *Hrvatski zavod za norme (HZN)* kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske i član tih međunarodnih organizacija za norme obilježava taj dan slanjem poruke hrvatskoj javnosti. Ovogodišnja je poruka vezana uz normizaciju u području klimatskih promjena.

Svijet se suočava s ozbiljnim izazovom. Rastuće ispuštanje stakleničkih plinova povećava prosječnu temperaturu Zemlje. Kao posljedica toga predviđaju se znatne klimatske promjene, a mišljenje je znanstvenika kako će to uzrokovati razvojne, ekonomski i društvene probleme velikih razmjera. Vodeći stručnjaci iz tog područja predložili su niz praktičnih rješenja za usporavanje klimatskih promjena. Među ostalim

uvodenje određenih tehničkih norma koje objavljaju tri vodeće međunarodne organizacije za normizaciju na svjetskoj razini: *Međunarodna elektrotehnička komisija (IEC)*, *Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO)* i *Međunarodna telekomunikacijska unija (ITU)*.

Naime, još u izvještaju iz 2007. godine *Međuvladino tijelo za klimatske promjene (IPCC)* navelo je tehničke norme te najavilo razvoj i sazrijevanje novih postupaka i opreme kao mogućeg sredstva ublažavanja klimatskih promjena.

Sve tri spomenute svjetske organizacije uskladile su rad kako bi osigurale da vlasti, poslovna zajednica i društvo dobiju potreban alat za borbu protiv klimatskih promjena na globalnoj razini. Radi se o normama za praćenje i mjerjenje ispuštanja stakleničkih plinova, mjerjenje ugljičnih otiskova mreža i proizvoda, osmišljavanje i izgradnju energijski učinkovitih stambenih i poslovnih zgrada, za ustanavljanje mjerila

dobre prakse, uključujući oznake okolišne i energijske učinkovitosti, za promicanje dobre prakse upravljanja okolišem i njegova oblikovanja, kao i upravljanja energijom, za širenje inovativnih tehničkih rješenja kojima se smanjuje učinak klimatskih promjena te za poticanje uvođenja novih, energijskih učinkovitih tehnologija i usluga.

Norme *IEC*, *ISO* i *ITU* vladama i gospodarstvu nude mjerila na koja bi se trebalo pozivati pri donošenju političkih odluka vezanih uz borbu protiv klimatskih promjena ili pri sastavljanju budućih međunarodnih sporazuma o klimi. Te tri organizacije zajedno s drugim međunarodnim organizacijama osigurale su da sudionici *Konferencije o klimatskim promjenama Ujedinjenih naroda*, koja će se održati od 7. do 18. prosinca 2009. u Kopenhagenu (Danska), u potpunosti budu svjesni rješenja koja nude postojeće i buduće međunarodne norme vezane uz klimatske promjene.